41899 - Kurbanlıklarda dikkat edilmesi gereken yaş sınırı

Soru

Kurbanlık için belirli bir yaş sınırı var mı? Bir buçuk yaşında olan sığırları kesmek caiz mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Alimler, şeriatın belirlediği yaş sınırı altında kurban kesimi caiz olmadığına ittifak etmişler, böylece belirlenen yaş sınırı altında kurban kesmek geçersizdir. (Elmecmu' 1/176 Nevevi.)

Bu konuyla ilgili bir takım hadisler bulunmaktadır:

El Bera bin Azib Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: adı Ebu Burde olan bir dayım bayram namazından önce kurban kesti. Bunun üzerine Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem: " Senin kestiğin koyun et amacıyla kesilen bir koyundur" dayım: Ey Allah'ın Rasulu! Benim (altı aylık) bir keçim var onu keseyim mi: Rasulullah: Evet onu kes! Ama senden başkası için geçerli değildir." Başka bir rivayette: "senden sonra kimseye geçerli olmaz" daha sonra Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle dedi: " Her kim namazdan önce kurban keserse kendisi için kesmiş olur, her kim namazdan sonra keserse ibadetini yerine getirmiş ve Müslümanların sünnetine uymuş olur." (Buhari 5556- Muslim 1961)

Cabir bin Abdullah Radiyallahu anhu'an rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle demiştir: "Kurban keseceğiniz zaman musinne (iki yaşını doldurmuş) hayvanı kesin, bunu bulamazsanız cezea (altı aylık koyun) kesin. (Muslim 1963)

Bu hadise göre sığırlarda musinne, koyunlarda ise cezea olması gerektiğine dair açıklama bulunmaktadır.

İmam Nevevi sahih Muslim şerhinde şöyle dedi:

“Alimler şöyle dediler: Musinne; deve, sığır ve keçilerden iki yaşında olanlardır. Böylece sadece cezaa (altı aylık) sadece koyunlarda caizdir.

El mevsual fikhiyye 5/83 kurbanın şartlarında şöyle geçmektedir:

İkinci şart: Kesilecek hayvanın kurban kesim yaşında olmasıdır. Deve, sığır ve keçilerde iki yaşını doldurması gerekir, koyunlarda ise en az altı aylık olması gerekir. Bu durum alimler arasında ittifak konumundadır. Ancak seniyye tarifinde ihtilafa düşmüşlerdir.

Tam olarak kurban kesiminde belirlenen yaş konusunda şu şekilde görüşler bulunmaktadır:

Cazae: Hanefi ve hanbeli mezhebine göre altı ayını doldurmuş koyundur.

Maliki ve Şafiilere göre ise: bir yılını doldurmuş koyundur.

Musinne: Hanefi, Maliki ve Hanbelilere göre keçilerden bir yılını doldurmuş olandır. Şafiilere göre ise iki yılını tamamlayan keçidir.

Sığırlardan musinne: Hanefi, Şafii ve Hanbeli ve Malikilere göre üç yılını tamamlayan olandır. Develerden musinne ise Hanefi, Şafii ve Hanbeli ve Malikilere beş yılını tamamlayandır.

Bedai sanai 70/5, el Bahrul raiz 8/202, el tac vel İklil 4/363, Şerh Muhtasar Halil 3/34, El mecmu 8/365, el Muğni 13/368.

Sonuç olarak şeri delillere göre koyunlardan altı ayını, keçilerden bir yılını, sığırlardan iki yılını, develerden beş yılını doldurmuş hayvanları kurban olarak kesmek geçerlidir. Bunun aşağısında olanları kesmek, kurban olarak geçerli olmaz.

Belirlenen hayvan yaşlar minimum senelerdir. Bunlardan daha büyük olanları kesmek daha iyi olur.

Tüm görüşlerden anlaşıldığına göre iki yaştan küçük olan sığırları kesmek tüm mezhep alimlerine göre geçerli değildir.

En iyisini Allah bilir.